

MEGJELENT!

Elválaszt és összeköt – a határ
Szerkesztette: Nárai Márta – Rechnitzer János
(MTA RKK, Pécs–Győr, 1999 – 307 o.)

Az MTA Regionális Kutatások Központja Nyugat-magyarországi Tudományos Intézetében éppen tíz esztendeje, 1989-ben kezdődtek meg a határ menti együttműködésekkel foglalkozó kutatások. Kedvező helyzetben voltak a kutatók, hiszen a határ régióban a nyolcvanas évek végére soha nem látott mértékben felélénkültek a gazdasági, társadalmi, politikai, intézményi és természetesen a személyek közötti kapcsolatok, s azok egyre sokoldalúbb struktúrákat alkottak, miközben a pozitív és a negatív hatások egész sorozatát indukálták.

A nyolc tanulmány megkísérli átfogni az osztrák–magyar határ régió jellemzőit. A felvezető tanulmány a határ menti együttműködések rendszerét vizsgálja Európában és Magyarországon (Rechnitzer János). Az osztrák–magyar határtérség változásának főbb irányainak, azok tartalmi és formai kereteinek felvillantása után (Rechnitzer János) alapos értékelést olvashatunk a határ menti térségekről, mint élettérrel, s annak változásáról az ott élők véleménye alapján (Nárai Márta). Hardi Tamás tanulmánya bemutatja az egyének és közösségek megítélését a határról és a másik oldalról, Izsák Éva írásában a szomszédokról a sajtóban kialakított képről olvashatunk. A gazdasági blokkban nem a szokásos elemzéseket találjuk meg, hanem a határ menti vállalkozások jövőképe alakulását (Döry Tibor), Szörényiné Kukorelli Irén tanulmánya a kisvállalkozások, s különösen a nők által vezetett szervezetek alkalmazkodásába és gondjaiba kalauzolja el az olvasót, végül a munkaerőpiac sajátosságait tárja fel Csapó Tamás írása két határ menti megye példáján.

A tanulmánykötetet hasznosan forgathatják a határ régiókban élők, e sajátos területi szerkezettel foglalkozók, a helyi, területi, de az országos politikusok is, s mindazok, akiket érdekel a hazai térszerkezet átalakulása, illetve annak hatása a különféle területi dimenziókban. A kötet megjelenését és az ahhoz kapcsolódó kutatásokat a PHARE CBC program támogatta, illusztrálva ezzel, hogy a regionális tudomány is hozzájárulhat a határ régió alakításához a jelenlegi folyamatok regisztrálásával és a jövőbeli trendek felvázolásával.

A tanulmánykötet 990 Ft-os áron megrendelhető az alábbi címen:

MTA Regionális Kutatások Központja Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet
9022 Győr, Liszt F. u. 10. Tel.: (96) 516–570 Fax: (96) 516–579

MEGJELENT!

*Szirmai Viktória: A környezeti érdek Magyarországon
(Pallas Stúdió, Budapest, 1999 – 191 o.)*

„...az emberek társadalmi helyzetük, gazdasági, politikai, egzisztenciális és egyéb érdekeik szerint látják és értékelik a természeti környezeti problémákat, az egyes társadalmi szereplőknek eltérőek a környezeti érdekeik, a természeti környezettel kapcsolatos szükségleteik.

Nagyon különbözőképpen nézünk szembe azzal, hogy a kilencvenes évek Magyarországon sokan fontosabbnak tartják (tartjuk) a megélhetést a környezetvédelemnél, a természeti környezetnél és az egészségnél is. Mint ahogy különbözőképpen nézünk szembe saját környezeti érdekeinkkel is. A környezeti károk kialakításában és újratermelésében érdekelt gazdasági, politikai, hatalmi elit épít a kiszolgáltatottabb helyzetben lévők környezeti érdekeire, erősíti a környezetkárosító munka és a környezet (az egészség) védelme közötti választás korántsem kizárólagos alternatíváját.”

„...A környezetszociológia szakmai szempontjai (ha úgy tetszik érdekei) szerint az eltérő környezeti érdekek a társadalmak működésének törvényszerűségeiből fakadó természetes jelenségek. A természeti környezet és az emberek egészségének a védelme érdekében részben tudomásul kell venni a környezeti érdekek működési sajátosságait, másrészt meg kell érteni a társadalmi szereplők, így a szennyezők, a hivatásos és civil környezetvédők, a károkat elszenvedők környezeti magatartását.”

(Részletek a könyv előszavából)

A szerző ajánlja művét mindazoknak, akik kíváncsiak a magyar társadalom környezeti érdekeire, akik munkájuk, szaktudásuk révén részt vesznek a környezeti folyamatok, a környezeti érdekek alakításában, és akik tehetnek is valamit a korlátok ledöntéséért, sokszor saját környezeti problémákkal kapcsolatos egyéb érdekeik túllépéséért is.